

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Richtlijn hulpmiddelenverstrekking aan thuiswonende cliënten in het kader van de Wmo 2015

Rijk, gemeenten en aanbieders van zorg en ondersteuning zijn volop aan de slag om **bij kwetsbare mensen thuis zo lang als mogelijk in te zetten op stut en steun in de thuissituatie**. Hierdoor wordt de druk op de medische zorg niet verder vergroot.

Deze richtlijn vormt, samen met de **richtlijnen over mantelzorg, dagbesteding en -opvang, en hulp bij het huishouden, de 'Aanpak kwetsbare ouderen die thuis wonen in de 2020 crisissituatie.'**

Deze richtlijn bevat de afspraken tussen rijk, gemeenten en aanbieders ten aanzien van de continuïteit van zorg en ondersteuning voor cliënten die thuis wonen en gebruik maken van hulpmiddelen ten aanzien van wat geldt inzake de veiligheid van medewerkers.

Deze richtlijn zal op de website van de Rijksoverheid, VNG en aanbieders worden gepubliceerd en geldt tot in ieder geval 28 april 2020.

alleen samen krijgen we
corona onder controle

Ten aanzien van continuïteit van ondersteuning

- De levering, passing, reparatie, etc. van een hulpmiddel dat een persoon op basis van de Wmo 2015 is toegekend, valt onder de term 'zorg en ondersteuning' en wordt in deze richtlijn gedefinieerd als 'hulpmiddelenzorg'.
- **Gemeenten zijn op voet van de Wmo 2015 gehouden** om hun ingezetenen voor wie dat aan de orde is, tijdig passende zorg en ondersteuning, zoals hulpmiddelen, te bieden.
- Ook tijdens de corona crisis is **continuïteit van zorg en ondersteuning** uitgangspunt; dat geldt derhalve ook voor de **hulpmiddelenzorg**.
- Ook in deze tijd van crisis wordt van gemeenten en aanbieders van zorg en ondersteuning een uiterste inspanning gevraagd om in goed **overleg met de cliënten en hun mantelzorger(s)**, tijdig passende zorg en ondersteuning in de vorm van hulpmiddelen te leveren, rekening houdend met de (soms gewijzigde) omstandigheden en de richtlijnen van de RIVM.
- In financiële afspraken tussen het rijk en de VNG zijn gemeenten en aanbieders opgeroepen zich maximaal in te spannen voor continuïteit van zorg en ondersteuning onder het motto '**regulier waar mogelijk, aangepast waar nodig**'.
- Ten behoeve van die continuïteit is afgesproken dat **meerkosten** die door gemeenten en aanbieders gemaakt worden **als gevolg van de coronacrisis** en door het volgen van de richtlijnen van het RIVM, vergoed zullen worden.

Het leveren, inmeten, aanpassen en repareren van hulpmiddelen ten tijde van COVID-19

- Uitgangspunt is dat de hulpmiddelenzorg met inachtneming van hygiëne adviezen van het RIVM kan worden voortgezet.
- Ook tijdens deze crisis wordt van gemeenten en aanbieders een uiterste inspanning gevraagd om in **goed overleg met de cliënten en mantelzorgers**, passende hulpmiddelenzorg te leveren, rekening houdend met de (soms gewijzigde) omstandigheden en de richtlijnen van de RIVM.
- De te volgen handelwijze wordt aangepast op de specifieke situatie van de cliënt en is afhankelijk van o.a. de aard van de te leveren dienst en de omstandigheid of de cliënt ziekteverschijnselen vertoont.
- Indien een cliënt zelf het besluit neemt om de levering, passing of reparatie van een hulpmiddel af te bestellen of uit te stellen, **informeert de leverancier bij de cliënt** (of mantelzorger) of deze keuze weloverwogen en op basis van voldoende informatie is gemaakt en of de cliënt een alternatieve invulling wenst. De leverancier **bespreekt de alternatieve invulling** met de cliënt.

Voorbeeld van alternatieve invulling:

- o Met de cliënt bespreken of de passing, levering of reparatie kan worden uitgesteld;
  - o In geval van een relatief eenvoudige reparatie bij een de cliënt die geen persoonlijk contact wenst, beoordeelt de leverancier of de reparatie op een andere dan de gebruikelijke wijze of op een andere locatie kan worden gedaan, door middel van (beeld)bellen of langs andere (digitale) weg;
  - o Indien uitstel of een alternatieve werkwijze of locatie niet wenselijk of mogelijk is met het oog op benodigde ondersteuning, dan maakt de leverancier waar mogelijk afspraken met de cliënt over beschermende maatregelen, indachtig de RIVM-richtlijnen.
  - o Het alsnog uitvoeren van reparatie waarbij duidelijke afspraken gemaakt worden over het nemen en houden van 1,5 meter afstand.
- Uiteindelijk is het mogelijk dat de conclusie getrokken moet worden dat de ondersteuning – gegeven de RIVM-aanwijzingen – voorlopig **niet op de gebruikelijke wijze** kan worden geleverd.

Ten aanzien van de veiligheid van medewerkers en cliënten geldt:

- Een medewerker die hoest, niest of keelpijn heeft, blijft in principe thuis of krijgt vervangend werk waardoor er geen contact met anderen is. Indien sprake is van koorts, moet iemand thuisblijven tot 24 uur nadat de klachten verdwenen zijn. Is een huisbezoek afgesproken dat geen uitstel duldt, zoekt de werkgever vervanging.
- Medewerkers moeten altijd de **algemene hygiëneadviezen van het RIVM volgen** (geen handen geven, regelmatig handen wassen, hoesten en niezen in de elleboog, papieren zakdoekjes gebruiken) en 1,5 meter afstand houden.
- Het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen en in het bijzonder mondneusmaskers wordt buiten het ziekenhuis niet geadviseerd voor medewerkers in de hulpmiddelenzorg. Bij het inmeten en aanpassen van hulpmiddelen kan een andere aanpak nodig zijn dan voor het repareren of leveren van een hulpmiddel, zie bijlage hieronder voor advies rondom PBM-gebruik.
- Als een **cliënt of inwonende mantelzorger ziekteverschijnselen** vertoont die passen bij COVID 19, vraagt dit extra voorzichtigheid en bescherming van de zorgverlener, overeenkomstig de hygiëne adviezen van het RIVM. Voor de hulpmiddelenbranche is een sectorspecifieke uitwerking gemaakt (bijlage).
- Het is aan de leverancier om – in overleg met de gemeente – zorg te dragen voor **het waarborgen van de bescherming van zijn medewerkers**.

Bijlage bij Richtlijn hulpmiddelenverstrekking aan thuiswonende cliënten in het kader van de Wmo 2015

Benoemde scenario's geven aan wanneer persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) ingezet dienen te worden en hoe gehandeld mag worden.

Scenario 1:

Je hebt zelf geen klachten en gaat naar een cliënt zonder klachten, ongeacht voor welke handeling:

- Pas de algemene hygiënemaatregelen toe.
- Houdt 1,5 meter afstand.
  - Indien dit echt niet anders kan, in verband met cruciale handelingen wees dan extra alert op de algemene maatregelen en beperk dit zo veel mogelijk, je hoeft in dit geval géén aanvullende PBM's toe te passen.

Scenario 2:

Je hebt zelf klachten (hoesten/niezen) en moet een handeling bij een cliënt uitvoeren waarbij je niet in staat bent afstand te houden.

- Pas de volgende PBM's toe:
  - Mondkapje
  - Handschoenen

Scenario 3:

Je gaat een hulpmiddel ophalen in een situatie waarin er sprake is van een bekende besmetting (quarantaine gerelateerd), er is in deze situatie géén contact met cliënt:

- Neem passende maatregelen om de geringe kans op overdracht via het middel te reduceren:
  - Pas de volgende PBM's toe:
    - Mondkapje
    - Handschoenen
    - Schort

Let op: Voor instellingen gelden veelal specifieke protocollen die bij thuisgebruikers niet gelden. Hier kan variatie in ontstaan. Volg altijd ook de additionele voorschriften van de instelling.

Voor de volgende scenario's geldt:

- *Wanneer je de afspraak kúnt verschuiven in de planning verschuif deze dan*
- *Wanneer je niet kúnt schuiven i.v.m. urgentie dan volg je de scenario's*

Gezondheidsklachten in de onderstaande scenario's zijn: Hoesten en/of Neusverkouden en/of Koorts

Scenario 4:

Je gaat een indicatie/passing doen in het veld bij een gebruiker met gezondheidsklachten:

- Als fysiek contact met de gebruiker NIET noodzakelijk is:
  - Beperk de afstand tot 1,5 meter van de gebruiker.
  - Je hoeft géén beschermende maatregelen te treffen.
  - Pas wel de algemene hygiënemaatregelen toe.
- Als fysiek contact met de gebruiker NOODZAKELIJK is:
  - Pas de volgende PBM's toe:
    - Mondkapje
    - Handschoenen
    - Schort
    - Beschermende bril

Scenario 5:

Je gaat een hulpmiddel na reparatie retourneren bij een cliënt thuis en die cliënt heeft gezondheidsklachten:

- Beperk de afstand tot 1,5 meter tot de gebruiker bij de overdracht van het middel.
- Je hoeft géén beschermende maatregelen te treffen.
- Pas wel de algemene hygiënemaatregelen toe.

Scenario 6:

Je moet bij het afleveren van een hulpmiddel het middel afstellen op de maten van de gebruiker en die cliënt heeft gezondheidsklachten:

- Pas de volgende PBM's toe:
  - Mondkapje
  - Handschoenen
  - Schort
  - Beschermende bril

Scenario 7:

Je gaat een hulpmiddel in het veld repareren/onderhouden bij een gebruiker met gezondheidsklachten.

- Als fysiek contact met de gebruiker NIET noodzakelijk is:
  - Beperk de afstand tot 1,5 meter van de gebruiker.
  - Je hoeft géén beschermende maatregelen te treffen.
  - Pas wel de algemene hygiënemaatregelen toe.
- Als fysiek contact met de gebruiker NOODZAKELIJK is:
  - Pas de volgende PBM's toe:
    - Mondkapje
    - Handschoenen
    - Schort
    - Beschermende bril

De algemene hygiënemaatregelen zijn:

- Houdt minimaal 1,5 meter afstand;
- Was regelmatig de handen;
- Raak zo min mogelijk gezicht, mond, neus en ogen aan met de handen;
- Hoest/nies in de elleboog;
- Gebruik papieren hand-/zakdoekjes.